

drobtinice, kar si privojskujejo. Kaj hočemo Slovenci in Slovani? Le pravico glede jezika, šol, poslancev, uradovanja. In to si moramo priboriti. Vdati se nečemo. Ko zmaga naša pravica, bo zopet srečna Avstrija. Naša politika bodi vedno krščanska. Delajmo z Bogom, delajmo na krščanski podlagi, pa bo Bog z nami in zmaga enkrat mora biti naša. Zato: Slovenci ne udajmo se!

Govorniku se za lepe, podučne besede iskreno zahvali v imenu vsega zbora, veleposestnik Jož. Lorber od Sv. Petra.

Tretji govornik, g. J. C. iz Maribora je govoril o slovenski zavednosti jako poljudno in pristrčno.

(Govor v celoti smo objavili v prilogi št. 48.)

Tudi ta govor so vsi živahno odobraval. Župnik J. Frangež zahvali vodstvo polit. društva in vse zborovalce za ta lepi shod, ki bi naj obrodil obilo sadu. Na to se soglasno vsprejmejo predlagane resolucije. Predsednik društva še opomni ljudstvo, da se ravnokar pričinja stoletnica rojstva Slomškovega ter z živiočlenci na sv. očeta in presv. cesarja, katerim je ves zbor trikrat navdušeno pritrtil, zaključiti pomenljivi shod.

### Razbito pogajanje.

Desnica in levica v državnem zboru sta se posvetovali, kako zadostilo se naj da Čehom, ki so po krivični odpravi jezikovnih naredb globoko užaljeni in nočejo sodelovati v drž. zboru. Nemci so se tudi posvetovali in s tem pripoznali, da se je zgodila Čehom krivica. Toda vsa posvetovanja in pogajanja niso imela upeha zaradi trmoglavosti Nemcev, ki nočejo Čehom ni trohice privoliti. Sedaj bodo Čehi začeli zopet ovirati delovanje državnega zbora, da tako prisilijo vlado, naj popravi storjeno krivico ali pa odstopi. Vlada še namreč potrebuje pred novim letom, da ji državni zbor dovoli začasni proračun, nagodbeno kvoto in zakon za razdelitev užitnin. Ako Čehi ne dajo miru, potem so dnevi Claryjevega ministerstva šteti.

### Iz delegacij.

V delegacijah je govoril minister za vnanje stvari grof Goluhovski o položaju naše zunanje politike. Grof Goluhovski je že mnogo škodoval naši zunanji politiki, a koristil se le malo. Da se je ogreval za zvezo z Nemčijo in jo hvalisal, kakor da bi nam ta zveza res kaj koristila, kaže njegovo veliko politično kratkovidnost. Tožil je sicer o naši trgovini, tožil o naših slabih gospodarskih razmerah, a tega ne uvidi, da je mnogo

na tem kriva Nemčija, ki nas povsodi stavi v ozadje. Grof Goluhovski bi ravno našo politiko moral postaviti na lastne noge, a za to nima sposobnosti. Češki poslanci bodo grofa hudo prijemali zaradi zavožene njegove politike.

### Krščansko-socialno delavstvo.

V nedeljo dne 3. dec. se je vršil na Dunaju shod avstrijskih krščansko-socialnih delavskih društev. Tudi Slovenci so bili častno zastopani na shodu ter se je jeden izmed njih dr. Krek izvolil tudi v strankino vodstvo. V programu se je sprejela točka, da delavstvo postopa samostojno, toda v krščansko-social. duhu in da židovstvu, ki v socialdemokraciji vodi delavce za nos, napove najodločnejši boj.

### Najnovejša trozveza.

Med Nemčijo, Anglijo in severno-ameriškimi Zveznimi državami se je ustanovila trozveza, ki vzbuja povsod veliko pozornosti. Trozveza si je naredila neki načrt, ki se glasi: Afrika Angliji, Evropa Nemčiji, Amerika severno-ameriškimi državami, Azija pa se prepusti Rusiji. In kje je Avstrija? Avstrija je določena za Nemčijo, in res že čutimo, kako nemški rogovi silijo in se vmešavajo v naše razmere. Avstrija se že pripravlja za Nemčijo. Le z odločno slovansko politiko se lahko rešimo Avstrijo, našo ljubo domovino. Zato pa se bojimo povsodi nasproti ugonoblja-jočemu nemškemu uplivu!

### Vojska v Južni Afriki.

Pri Modder-Riverju so bili Angleži pošteno tepeni. Kakor poročajo berlinskimi listom iz Londona, so izgubili Angleži 1800 mož ranjenih, ubitih in vjetih. Vsi častniki pomorske brigade razun dveh so ubiti. Posamni polki so izgubili nad polovico častnikov. General Methuen je sam ranjen na nogi in so ga odpeljali na postajo Oranje River. Toda ne samo to. Vsa Methuenova armada je zastražena od vseh strani tako, da se ne more ganiti. Na dveh straneh ji ovira gibanje reka brez mostov, na ostalih pa burska armada. General Methuen bi sedaj nujno potreboval konjenikov in artilerije od zadaj, a pomoč je še v Kapstadtu. Ob železnici mej Belmontom in Kimberleyem je vse polno Burov, posebno močna četa se je pa sedaj pokazala pri Olifantsdamu, kakih 10 km. južno od Kimberleya, ki gre Methueni nasproti in se bo moral ta v kratkem meriti z dvema burskima armadama. Z vzhodnega bojišča še vedno ni nikakih poročil.

so se vrnile v toliki meri, da smo se v petek zvečer, ko smo prišli v bližino mesta Brindisi, skupno poslovili od suhe zemlje za naslednja dva dni, ko ne bomo videli niti toliko suhega, kakor so trdili mornarji, da bi se lastovica odpočila. Zgodilo se je tako. V soboto in nedeljo delila je naša Elektra, daleč od suhega oddaljena, valove sredozemskega morja. Nepregledne morske planjave pred nami — obdajalo je krog in krog jasno čisto nebo. V ladijo so se zaletavale pliskavke ali delfini, jadernike pa so obletavali morski golobi. Drugih živali nismo opazili, dasi smo imeli te dni lepo, tiho morje. Vznemirile so nas nekatere ladje brez praporjev; trdili so, da se vozijo na takih barkah morski roparji; kateri se še baje vedno nahajajo v grško-turških vodah.

V soboto in nedeljo dopoldne ozirali smo se zaman po suhi zemlji. Ložje bi se sprijaznili z večnim morjem, ko bi nam ne primanjkovalo pitne vode in zdravega, čistega živeža. Ta pomankljivost pa nam je ljubezen do suhega tako pomnožila, da smo začeli ihteti po suhi zemlji. V veliko tolažbo in radost zapazimo v nedeljo popoldne okoli 4. ure daleč pred nami v sredini morja malo piko; bili smo na njo opozorjeni. Kazali so nam otok Kreta, katerega bomo, kakor so trdili mornarji, okoli 10. ure dosegli. Ker

smo bili v dogledu tistega kraja, kjer nas čakajo naporni in kritični dnevi, kjer bomo morebiti pustili življenje na bojnem polju, hiteli smo na krov, da bi že od daleč v duhu prehodili ta usodepolni svet.

Domisljija nam je slikala razjarjene Turke, ki vihte ostre meče nad kristjani; v spomin so nam stopale roparske turške druhali, ki so nekdanj pod svojimi radži pustošile slovansko zemljo, požigale naše vasi, ter trpinčile krščansko ljudstvo. Kdo od nas naj bi na tem pustem otoku kaj boljšega pričakoval, ker nam je bilo znano, da Turku diši krščanska kri?

Pogled na otok delal je na nas le žalostne vtise. Opaževati je bilo mnogo krašovitih gora in duplin, ki so bile krvoločnim roparjem v pripravno stanovanje. Ko smo tako zmajevali in tarnali, v dvomu vozeči se ob neprijaznem obrežju krečanskem, naznani se nam okoli 10. ure zvečer, da smo dosegli svoj smoter. Dospeli smo v Süda-Bai. To je najznamenitnejši krečanski zaliv; vode njegove nikoli ne zdvižajo morski vetrovi, ker ga obdaja malo da ne krog in krog visoko gorovje in ga tako varuje pred močno sapo. Zaradi te prednosti osredotočilo se je v tem zalivu pomorsko vojaštvo vseh evropskih sil, ki so bile na Kreti zastopane.

## Dopisi.

**Maribor.** (Društveno življenje.) Zadnji četrtek so se odprli krasni prostori mariborskega Narodnega doma slovenskemu občinstvu. Otvoritveno slavnost je priredila naša čitalnica. Marsikateri se je bal, da bo velika dvorana, ki je namenjena za večje slavnosti, le skromno, redko napolnjena. A varal se je, kdor je nosil to bojazen v svojem srcu. Dvorana in galerija, vse je bilo polno rodoljubnega ljudstva iz vseh stanov. Še živimo v Mariboru Slovenci, rekel je ta večer marsikdo zadovoljno, in drugi so zaupljivo pristavljali: in še zmeraj več in več bo nas prišlo skupaj. V krogu mariborskih Slovencev pa ta dan nismo gledali samo razumnštva, ampak še večje število zastopnikov delavskega stanu. To je bredvomno veselo, nadežno znamenje, kojega ne smemo prezirati, ampak vpoštevati pri vseh nadaljnjih prireditvah. Čitalnica je po spretno urejenem sporedu nudila občinstvu dobrodejno zabavo. Na glasovirju sta igrali dve odlični dami z globokim čustvom in z veliko izurjenostjo slovenske kompozicije. Petje je bilo izborno, za kar smo se toplo zahvaljevali pevovodji in krasnim pevkinjam ter pevcem. Tudi dve gledališni igri sta se uprizorili. Kar se tiče vsebine teh iger, sicer ne moremo izreči pohvalne besede, a kar zadeva predavanja po igralkah in igralcih, vsa čast jim! Slabo igral ni nihče, a nekteri so nas s svojim naravnim, dovršenim igranjem kar osupnili. To ni bilo spoznati, da so diletantje! Mi se veselimo, ako bomo imeli kmalu priložnost, jih videti tako umetniško nastopati tudi v ulogah, prikladnim slovanskim običajem in nazorom. — Zadnje nedeljo je bila že koj druga slovenska veselica v Narodnem domu. Priredilo jo je bralno in pevsko društvo »Maribor«. Občinstva je bilo vsaj toliko, kakor v četrtek, če ne več. Veščaki so cenili število nad 1000 ljudi. Naslajali smo se ta večer ob milih zvokih jugoslovanske tamburice in ob krasnih glasovih slovanske pesmi. Izmed iger je posebno dobro ugajala prva »Nemški ne znajo.« Druga je bila »Garibaldi.« Večinoma so se igralci in igralki bili prvokrat na odru, vendar so z dobro premišljenim igranjem dokazali, da imamo tudi iz njihovih vrst pričakovati izvrstnih diletantskih moči. Največ pozornosti pa je vzbudil v dvorani Miklavž s svojimi angelji in skratelji, ki je prišel navzočih otrok obdarovat, opominjat in poučevat. Ah, to Vam je bil krik in vik med otroci, ko je prišel med ognjem in dimom skratelj z nekaterimi hudobci iz zemlje ter divjal po odru. Večji

Stalo je tukaj 18 vojnih ladij, ogromnih, da smo jih primerjali po velikosti našim največjim cerkvam. Iz njih so moleli od vseh strani topovi, katerih pogled že človeka presune, če pomisli, da je tako orožje pripravljeno za uničevanje človeškega rodu in njegovega imetja. Pet ladij je naznanilo s topovi naš prihod, ki so nas potem v znak združenja in bratovskega sodelovanja obkolile, ter nam želele »dobro došli.« Pomorski vojščaki razstavili so se po pletenih lestvicah krog visokih jadernikov ter nas pozdravljali s »hurra«, na kar smo jim krepko odgovarjali.

Na ruski križarki »Nikolaj« zasliši se avstrijska cesarska pesem. Ista se je svirala tudi na italijanskem, francoskem in angleškem brodu, ki so stali razvrščeni krog Elektre. Od zdravi jim naša godba na veliki, evropskim pomorščakom dobro znani ladiji »Mariji Tereziji«, ko zasvira vsaki od zastopanih držav njeno ljudsko himno. Takrat smo bili sprejeti v vrsto vzdrževalcev in varovalcev občnega evropskega miru.

### Smešničar.

A.: Zakaj je bilo dobro, da so bivšega našega urednika g. Ferka zaprli?

B.: Zato, da je imel čas »smešnice« študirati, katere priobči prihodnjič.